

giver grund til at overveje såvel udformning af aftalerne som selve ratifikationsprocessen.

I relation til frihandel, også generelt, synes jeg, det er beklageligt, hvilken underordnet rolle miljøet spiller. Grundlæggende ser er det vanvittigt, hvis relativt lave brændstofpriser fører til opskruet transport af det ene og det andet. Men det er formentlig ikke i en aftale som denne, at man for alvor skal gøre noget ved det forhold.

Artikel 46 indeholder lovprisninger af intellektuelle rettigheder. Her er jeg ærlig talt ikke særlig begejstret. For tiden udspiller der sig en retssag om Sydafrikas mulighed for at sænke prisen tilstrækkeligt på aids-medicin ved at tillade billig import af kopipræparater. I den sammenhæng spiller bl.a. danske Novo en meget lidt flatterende rolle. Det er ganske enkelt skandaløst, når den velstillede del af verden og en forgyldt medicinalbranche skal beskyttes i en grad, der forhindrer bekæmpelse af en af de mest alvorlige trusler mod sundheden i Sydafrika og for den sags skyld i andre lande.

I indledningen og i artikel 53 henvises til det regionale samarbejde i det sydlige Afrika. Jeg har dog ærlig talt svært ved at se, hvor aftalen mere direkte fremmer dette samarbejde, og det mener jeg er beklageligt.

Der er da også ting i aftalen, som jeg synes, der er grund til at knytte en lille positiv bemærkning til. Med artikel 34 er der grundlag for, at såvel EU som Sydafrika kan lukke af for de frie kapitalbevægelser, hvis der skulle opstå problemer. Der ligger i det mindste her en anerkendelse af, at der kan være problemer, og selv om der er meget langt til en fornuftig regulering af kapitalbevægelserne, er det da altid noget. Jeg ved godt, at det findes andre steder.

Men trods disse bemærkninger støtter SF forslaget.

Klaus Kjær (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på området, hr. Kristian Thulesen Dahl, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne meddele, at Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Susanne Clemensen (CD):

Jeg kan på CD's vegne gøre det lige så kort: CD kan også tilslutte sig beslutningsforslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Beslutningsforslaget her overlader jo ikke ret meget til Folketinget. Vi kan tiltræde eller lade

være. Det er en aftale, som i øvrigt er færdigbehandlet mellem EU og Sydafrika.

Men der må være grund til her ved denne lejlighed at sige, at det jo er et om end sent, så dog et meget stort fremskridt, at denne aftale foreligger. Vi ved, at forhandlingerne har været vanskelige. Der har været store interesser fra EU's side især på fødevarerområdet, som man gerne ville beskytte. Lykkeligvis er disse vanskeligheder overvundet, og man har fået en aftale, som man selvfølgelig sikkert i mange detaljer kan kritisere. Men vi mener, at selve det, at man har en aftale, som er gennemarbejdet og forhandlet, og som afvikler nogle toldskrænker, og som gradvist indfører et frihandelsområde mellem de to lande, er til stor gensidig gavn og til stor hjælp formentlig også for Sydafrika.

Det Radikale Venstre tilslutter sig aftalen hjerteligt.

Keld Albrechtsen (EL):

Som også hr. Claus Larsen-Jensen var inde på, så behandler vi jo denne her sag ud fra den specielle baggrund, at vi her i Folketinget og i den danske befolkning i 1980'erne havde en lang række bestræbelser, som var medvirkende til internationalt at styrke modstanden mod apartheidstyret og medvirkende til at gøre det muligt at få et mere demokratisk styre i Sydafrika og nogle muligheder for på sigt både at få afskaffet racismen og få skabt et samfund, der kan bevæge sig i retning af et velfærdssamfund.

Det kneb unægtelig nogle gange, og derfor har det også været et stort problem for Sydafrika, at det skulle tage så lang tid at få adgang til markedet i EU.

Det er så den positive del af den her aftale og grunden til, at Enhedslisten faktisk et langt stykke ad vejen var tilbøjelig til at overveje at stemme for forslaget, selv om vi jo af principielle grunde normalt ikke bryder os om via de her aftaler at blåstempe krænkelse af menneskerettighederne osv., som normalt er en bestanddel af de her aftaler.

Det, der gør, at vi måske ikke kan nå så langt som til at stemme for det, er, at aftalen skæmmes af nogle vanvittig dårlige bestemmelser omkring WTO, omkring intellektuelle ejendomsrettigheder, omkring det internationale regelsæt, omkring tjenesteydelser osv., hvor Sydafrika jo, hvis man godkender denne her aftale, tvinges til at underskrive en håndfæstning, som betyder, at de kun kan ændre reglerne om f.eks. intellektuel ejendomsret i en retning, som giver